

2023-2024-nji okuw ýylynda ýurdumyzyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň gutardyş synp okuwçylarynyň arasynda “Fizika”, “Himiýa”, “Matematika” we “Häzirki zaman kompýuter tehnologiýalary” okuw derslerinden ders bäsleşiklerini guramak we geçirmek hakynda

DÜZGÜNNAMA

Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzyň bilim ulgamyny döwrebaplaşdyrmak ýokary ylmy mümkinçiligi bolan giň gözýetimli, maksada okgunly, innowasion tehnologiýalary dolandyrmaga ukyply, ýokary hünär taýýarlykly ýaşlary terbiýeläp ýetişdirmekde öňümüzde goýan baş wezipelerini oňyn çözmek, Türkmenistanda sanly bilim ulgamyny ösdürmegiň hem-de tebigy we takyk ylmy ugurlaryna degişli dersleri okatmagy kämilleşdirmegiň Konsepsiýalaryny durmuşa ornaşdyrmagyň Meýilnamalaryny ýerine ýetirmek, bilim ulgamynda innowasiýalary ornaşdyrmak, şeýle hem bilimiň hiline garaşsyz monitoringi amala aşyrmak maksady bilen, ýurdumyzyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň 11-nji synp okuwçylarynyň arasynda “Fizika”, “Himiýa”, “Matematika” we “Häzirki zaman kompýuter tehnologiýalary” okuw derslerinden ders bäsleşiklerini guramak we geçirmek boýunça şu Düzgünnama işlenip taýýarlanyldy.

1. Umumy düzgünler

Düzgünnama ýurdumyzyň **umumybilim berýän orta mekdepleriniň** gutardyş synp okuwçylarynyň arasynda okuw derslerinden ders bäsleşiklerini guramagyň we geçirmegiň kadalaşdyryjy resminamasydyr.

Sanly maglumat-kommunikasiýa tehnologiýalaryny ulanmagyň mümkinçilikleriniň giňeldilmegi zehinli okuwçylaryň ders bäsleşiklerine köpçülikleýin gatnaşmagyna mümkinçilik döredýär.

Şeýle bäsleşikleriň geçirilmegi Türkmenistanyň okgunly ösýän bazar ykdysadyýetiniň innowasion tehnologiýaly pudaklary üçin ylmy gözleglere ukyply, çylşyrymly meselelere özbaşdak çözügüt tapyp bilýän zehinli okuwçy ýaşlary ýüze çykarmaga ýardam edýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklerini guramagyň esasy maksady:

- okuwçy ýaşlara özbaşdak pikirlenmegi, özbaşdak işlemegi, çylşyrymly meselelerden baş alyp çykmagy öwretmek;
- okuwçy ýaşlarda tebigy we takyk ylmy ugurlaryna degişli dersleri çuňňur öwrenmäge höwes döretmek;
- ýaşlarda ýeňşe bolan erki terbiýelemek, şeýle hem gatnaşýanlaryň öz intellektual ukyplaryny açyp görkezmeklerine mümkinçilik döretmek.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklerini guramagyň wezipeleri:

- häzirki zaman sanly maglumat-kommunikasiýa tehnologiýalary ulanmak

arkaly amaly meseleleri çözmäge gyzyklanma döretmek;

- sanly maglumat-kommunikasiýa tehnologiýalary arkaly ýurdumyzyň **umumybilim berýän orta mekdepleriniň** okuwçylarynyň özara aragatnaşygyny işjeňleşdirmek;

- zehinli we ukyply ýaşlary ýüze çykarmak, olaryň mundan beýläk intellektual ösüşi bilen bagly hünär saýlamaklaryna oňyn şertleri döretmek.

2. Okuw derslerinden ders bäsleşikleri guramagyň guramaçylyk-usulyýet üpjünçiligi

Okuw derslerinden ders bäsleşikleri guramak we geçirmek boýunça umumy ýolbaşçylygy amala aşyrmak üçin Guramaçylyk topary döredilýär. Guramaçylyk toparynyň düzümi Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň rektorynyň buýrugy bilen tassyklanylýar.

Guramaçylyk topary:

Okuw derslerinden ders bäsleşikleri geçirmegiň esasy ýörelgelerini kesgitleýär hem-de ders bäsleşikleri geçirmek boýunça guramaçylyk işleri alyp barýar;

Okuwçy ýaşlaryň okuw derslerinden ders bäsleşiklere gatnaşyjylaryň ýüztutmalaryna seredýär we arza-şikayata we şahsy ýüztutmalar boýunça düşündiriş işleri alyp barýar.

3. Okuw derslerinden ders bäsleşikleri guramagyň we geçirmegiň tertibi

Okuw derslerinden ders bäsleşikleri onlaýn usulynda gatnaşmak tertibinde geçirilýär. Okuw dersleriň degişli bölümleri Türkmenistanyň orta biliminiň Döwlet bilim standartlarynyň talaplaryna laýyklykda kesgitlenýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklerine **umumybilim berýän orta mekdepleriniň** gutardyş synp okuwçylary gatnaşyp bilerler.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleriniň I tapgyry sanly ulgam (onlaýn) arkaly geçirilýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleriniň I tapgyrynda ýokary netijeleri görlezen okuwçy ýaşlaryň welaýatlar we Aşgabat şäheri boýunça 5-8 sanysyny jemleýji II tapgyra gatnaşdyrmak üçin Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutyna çagyrylýar.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleriniň iş dili – türkmen dilidir.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklerine her ders boýunça öz **umumybilim berýän orta** mekdebinde iň gowy netijeleri görkezen okuwçy ýaşlar çagyrylýar.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklerinde meseleleri (testleri) çözmek üçin 120 minut wagt berilýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşikler şahsy bäsleşik tertibinde geçirilýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleri geçirmegiň Eminler topary Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň rektorynyň buýrugy bilen tassyklanýar.

Okuw derslerinden ders bäsleşiklere gatnaşyjylaryň topar ýolbaşçysynyň üsti bilen arz-şikayat etmäge hukugy bardyr.

Arz-şikayat ýüz tutmalar Eminler topary tarapyndan seredilýär we ahyrky

netijäni toparyň başlygy kesgitleýär, onuň ahyrky çözüdi üýtgewsizdir.

4. Okuw derslerinden ders bäsleşikleri ýeňijilerini kesgitlemegiň we sylaglamagyň tertibi

Okuw derslerinden ders bäsleşiklere gatnaşyjylaryň dersler boýunça şahsy orunlary toplanan ballarynyň jemi boýunça Eminler topary tarapyndan kesgitlenýär.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleri boýunça netijeler teswirnamalar arkaly resmileşdirilýär we Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň rektorynyň buýrugy bilen tassyklanylýar.

Okuw derslerinden ders bäsleşikleriň ýeňijileri I, II, III derejeli diplomlar bilen sylaglanýar.